

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๓๐/๒๕๕๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคม
กรุงเทพมหานครพื้นที่ ๒ เกี่ยวกับข้อมูลของผู้ประกันตน

ผู้อุทธรณ์ : ร้อยตำรวจเอก ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๒

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ร้อยตำรวจเอก ก. ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์
ออมทรัพย์องค์กรอิสระ จำกัด ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงผู้อำนวยการ
สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๒ ขอข้อมูลข่าวสารของลูกหนี้ของสหกรณ์ซึ่งเป็น
ลูกหนี้ตามคำพิพากษา และลูกหนี้ตามสัญญาเงินกู้ จำนวน ๓ ราย คือ

๑. นางสาว ข.
๒. นางสาว ค.
๓. นาย ง.

สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๒ มีหนังสือที่ รง ๐๖๒๓/๑๒๗๘๒
ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่า ข้อมูล
ประวัติการทำงานของลูกค้า ผู้ประกันตน สถานที่ทำงานในฐานะข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม
เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความ
ควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของ
เจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ และเป็นข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่มีกฎหมาย
คุ้มครองมิให้เปิดเผย เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อ
บุคคลอื่น ตามมาตรา ๑๕ (๖) และมาตรา ๒๔ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับข้อมูลของนายจ้าง สถานที่ทำงานเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการ
ของนายจ้างซึ่งตามปกติวิสัยพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ผู้เปิดเผยข้อมูลจะมีความผิดตามมาตรา ๑๐๐ แห่ง
พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๓๐/๒๕๕๘

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๒ ที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๒ มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ ผู้แทนสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๒ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์องค์กรอิสระ จำกัด ซึ่งสหกรณ์ฯ ดังกล่าวเกิดจากการรวมตัวของสมาชิกในองค์กรอิสระจำนวน ๗ องค์กร มีสมาชิกประมาณ ๒,๔๐๐ คน สำหรับการขอข้อมูลข่าวสารในครั้งนี้เป็นการขอข้อมูลของลูกหนี้ของสหกรณ์ฯ จำนวน ๓ คน ได้แก่ นางสาว ข. นางสาว ค. และนาย ง. ซึ่งหนี้ของนางสาว ข. นางสาว ค. เป็นหนี้เงินกู้สามัญ เกิดจากการกู้เงิน และค้ำประกันเงินกู้ โดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน รวมจำนวนเงินประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบุคคลทั้งสองได้ออกจากงานและไม่ดำเนินการชำระหนี้ต่อ สหกรณ์ฯ จึงไปขอคัดสำเนาทะเบียนบ้านเพื่อติดต่อให้บุคคลดังกล่าวนำเงินมาชำระหนี้ แต่นางสาว ข. และนางสาว ค. ก็ไม่ได้ติดต่อสหกรณ์ฯ เพื่อชำระหนี้แต่ประการใด สหกรณ์ฯ จึงยื่นฟ้องคดีต่อศาล และศาลได้มีคำพิพากษาให้บุคคลดังกล่าวชำระหนี้แก่สหกรณ์ฯ แต่บุคคลทั้งสองได้เพิกเฉย สหกรณ์ฯ จึงขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี ส่วนกรณีของนาย ง. เป็นการขอกู้เงินฉุกเฉิน ซึ่งต่อมานาย ง. ถูกให้ออกจากงานเช่นเดียวกัน เพื่อติดตามการชำระหนี้ สหกรณ์ฯ จึงได้สุมขอข้อมูลข่าวสารของบุคคลทั้งสามไปยังสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๒ โดยข้อมูลที่สหกรณ์ฯ ต้องการทราบ คือ ที่อยู่ และสถานที่ทำงานของบุคคลดังกล่าว ซึ่งหากไม่ได้รับการเปิดเผยข้อมูลจะทำให้สหกรณ์ฯ ไม่สามารถติดตามการชำระหนี้ได้ และจำเป็นต้องให้หนี้ดังกล่าวเป็นหนี้สูญ

ผู้แทนสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๒ ชี้แจงสรุปความได้ว่า สำนักงานประกันสังคมเป็นหน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูลของลูกจ้างทั่วประเทศ โดยข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้บัญญัติว่า ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของนายจ้างอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผยซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงาน หรือการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี ดังนั้น ข้อมูลของลูกจ้างจึงเป็นข้อมูลที่มีกฎหมายห้ามมิให้เปิดเผยอันเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนั้น ข้อมูลข่าวสารของลูกจ้างยังเป็นข้อมูลข่าวสาร

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๓๐/๒๕๕๘

ส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยโดยไม่ได้รับความยินยอมจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรได้ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้ง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้แก่เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่น จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของสำนักงานประกันสังคม เพราะจะทำให้สำนักงานประกันสังคมไม่ได้รับความร่วมมือจากนายจ้างและลูกจ้างในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และการเปิดเผยข้อมูลในลักษณะดังกล่าวจะทำให้ต่อไปสำนักงานประกันสังคมกลายเป็นหน่วยงานที่ไว้วางใจสำหรับติดตามการชำระหนี้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ข้อมูลที่อยู่ และสถานที่ทำงานของผู้ประกันตนซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา และลูกหนี้ตามสัญญาเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์องค์กรอิสระ จำกัด จำนวน ๓ ราย ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมได้มาตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อประโยชน์ของนายจ้างและลูกจ้างตามที่กำหนดในกฎหมายดังกล่าว และนายจ้างและลูกจ้างไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยต่อบุคคลภายนอก การบังคับชำระหนี้เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ ซึ่งเจ้าหนี้ยังมีหนทางอื่นในการดำเนินการเพื่อบังคับชำระหนี้ หรือวางระบบการประกันการชำระหนี้เพื่อให้การบังคับชำระหนี้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่ก็มีใช้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งการชำระหนี้โดยตรง หากผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้ ก็จะทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคม ในขณะเดียวกันก็จะทำให้สำนักงานประกันสังคมกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหนี้ และจะเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคมได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่อาจเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๓๐/๒๕๕๘

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์ กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบุลย์ กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์ กรรมการ

นายกิตติ อธิวิทย์ กรรมการ

นายสุขจิตต์ ประยูรหงษ์ กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ ลาป่วย จึงไม่ได้ลงนามในคำวินิจฉัย